

Sag C-106/24**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

8. februar 2024

Forelæggende ret:

Hof van Cassatie (Belgien)

Afgørelse af:

25. januar 2024

Sagsøger:

OV

Sagsøgt:

WEAREONE.WORLD BV

Hovedsagens genstand

Hovedsagen vedrører en angivelig krænkelse af ophavsrettigheder til frembringelser, som sagsøgeren, der er bosiddende i Nederlandene, har skabt for et belgisk selskab i forbindelse med en opgave. Spørgsmålet er bl.a., om nederlandsk eller belgisk ret skal anvendes for at fastslå, hvem der er indehaver af ophavsretten.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Denne anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF vedrører begrebet »kontraktlige forpligtelser« som omhandlet i Romkonventionen om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser (herefter »Romkonventionen«) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalsregler for kontraktlige forpligtelser (herefter »Rom I-forordningen«), som har været gældende siden slutningen af 2009. Den forelæggende ret ønsker oplyst, om denne konvention og denne forordning finder anvendelse på afgørelsen af, hvilken lovgivning der gælder for

fastlæggelsen af, hvem der er indehaver af ophavsretten til et værk, som blev skabt til opfyldelse af en opgavekontrakt.

Præjudicielt spørgsmål

Skal Romkonventionens artikel 1, stk. 1, og Rom I-forordningens artikel 1, stk. 1, fortolkes således, at spørgsmålet om, hvem der er indehaver af ophavsretten til et værk, der blev skabt til opfyldelse af en forpligtelse i henhold til en arbejds- eller opgavekontrakt, dvs. spørgsmålet om, hvem der er den oprindelige rettighedshaver, samt om og i hvilket omfang denne ret kan overdrages til en retlig efterfølger, er omfattet af begrebet »kontraktlige forpligtelser«?

Anførte EU-retlige forskrifter

Konventionen om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser åbnet for undertegnelse i Rom den 19. juni 1980 (80/934/EØF) (EFT 1980, L 266, s. 1)

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I) (EUT 2008, L 177, s. 6)

Anførte nationale forskrifter

Belgisk ret

Wetboek van economisch recht (lov om økonomiske rettigheder), artikel XI.165, § 2

Wet van 16 juli 2004 houdende het wetboek van internationaal privaatrecht (lov af 16.7.2004 om indførelsen af lov om international privatret), artikel 2 og 93

Nederlandsk ret

Auteurswet 1912 (lov om ophavsret af 1912), artikel 8

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Sagsøgeren i hovedsagen, der er bosiddende i Nederlandene, skabte fra 2009 årligt frembringelser såsom logoer, hovedscener og festivaludsmykning for sagsøgte, et belgisk selskab, som bl.a. organiserer festivalen Tomorrowland. Sagsøgeren gjorde dette til opfyldelse af mundtligt indgåede opgavekontrakter.
- 2 I 2017 afsluttede sagsøgte samarbejdet efter en uenighed om ophavsrettighederne til frembringelserne. Disse ophavsrettigheder består af økonomiske rettigheder

(bl.a. retten til at udnytte et værk og i denne forbindelse f.eks. foretage og udbrede kopier) og ideelle rettigheder (såsom retten til angivelse af navn). Med henvisning til en krænkelse af begge typer ophavsrettigheder gjorde sagsøgeren krav om erstatning på henholdsvis 2 200 000 EUR og 225 000 EUR gældende ved Ondernemingsrechtbank Antwerpen (retten i handels- og erhvervsretlige sager i Antwerpen, Belgien).

- 3 Ondernemingsrechtbank Antwerpen (retten i handels- og erhvervsretlige sager i Antwerpen) fastslog på grundlag af belgisk lovgivning, at de økonomiske rettigheder til frembringelserne i henhold til belgisk lovgivning var blevet overdraget til sagsøgte, og at sagsøgeren ikke havde godtgjort, at han var indehaver af ideelle rettigheder.
- 4 I appelininstansen fastslog Hof van Beroep Antwerpen (appeldomstolen i Antwerpen), at ejerskabet til ophavsrettigheder skal fastlægges i henhold til Romkonventionen og Rom I-forordningen. Det følger af Romkonventionens artikel 4, stk. 1 og 2, og Rom I-forordningens artikel 4, stk. 1, litra b), at nederlandsk lovgivning finder anvendelse, nærmere bestemt artikel 8 i (den nederlandske) Auteurswet (lov om ophavsret). I henhold til denne bestemmelse anses bl.a. et selskab, der »offentliggør et værk, som om det hidrører fra selskabet« for at være skaber af dette værk. Denne bestemmelse fastsætter derfor en »fiktiv skaberegenskab« fra tidspunktet for skabelsen af værket. Sagsøgte skal på dette grundlag anses for at være den fiktive skaber af værket og er derfor indehaver af de økonomiske rettigheder til værket. Endvidere udelukker artikel 8 i den nederlandske lov om ophavsret også, at sagsøgeren kan påberåbe sig ideelle rettigheder.
- 5 Sagsøgeren har herefter iværksat kassationsappel ved den forelæggende ret.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 6 Sagsøgeren har gjort gældende, at både Romkonventionen og Rom I-forordningen i det væsentlige fastsætter, at de finder anvendelse på »kontraktlige forpligtelser« i forbindelse med faktiske omstændigheder, som har en tilknytning til flere forskellige staters lovgivning. Reglerne for, hvordan intellektuelle ejendomsrettigheder opstår og består, deres art og indhold, muligheden for at råde over dem og overdrage dem og deres ophør afhænger imidlertid efter sagsøgerens opfattelse af de formueretlige aspekter af disse rettigheder og ikke af de kontraktlige forpligtelser, der er fastsat med hensyn til disse rettigheder. I forbindelse med disse formueretlige aspekter er det den belgiske Wetboek van internationaal privaatrecht (lov om international privatret) og ikke Romkonventionen eller Rom I-forordningen, der er afgørende for, hvilken lovgivning der finder anvendelse.
- 7 Sagsøgeren har henvist til artikel 93, stk. 1, i lov om international privatret, hvorefter de intellektuelle ejendomsrettigheder er underlagt lovgivningen i den stat, for hvis område der anmodes om beskyttelse af ejendomsretten. Endvidere

har han påberåbt sig artikel 94, § 1, i lov om international privatret. I henhold til denne bestemmelse er den lovgivning, der skal vælges på grundlag af denne lov, afgørende for, om der foreligger intellektuelle ejendomsrettigheder, og for spørgsmålet om, hvem der er indehaver af disse rettigheder. Sagsøgeren anmodede om beskyttelse af sine ophavsrettigheder i Belgien (hvor de blev anvendt på festivaler), hvorfor belgisk lovgivning efter hans opfattelse finder anvendelse. Idet Hof van Beroep (appeldomstol) fastslog, at nederlandsk ophavsretslovgivning finder anvendelse, har sagsøgeren gjort gældende, at Hof van Beroep (appeldomstol) bl.a. har tilsidesat artikel 93, stk. 1, og artikel 94, § 1, i lov om international privatret.

- 8 Hvad angår de ideelle rettigheder har sagsøgeren nærmere bestemt gjort gældende, at disse rettigheder i henhold til belgisk ophavsretslovgivning ikke kan overdrages (artikel XI.165, § 2, i Wetboek van economisch recht (lov om økonomiske rettigheder)). Han har dermed af belgisk lovgivning udledt en ideel ret, som ikke kan overdrages til andre. Derfor tilsidesatte Hof van Beroep (appeldomstol) efter hans opfattelse den relevante belgiske lovgivning, da den fastslog, at han i henhold til artikel 8 i den nederlandske [lov om ophavsret] ikke var indehaver af nogen ideelle rettigheder.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 9 Den forelæggende ret henviser til Den Europæiske Unions Domstols faste praksis vedrørende begrebet »kontraktlige forpligtelser« som omhandlet i Romkonventionens artikel 1, stk. 1, og Rom I-forordningens artikel 1, stk. 1. Ifølge denne retspraksis skal dette begreb fortolkes selvstændigt, primært ud fra opbygningen af og målene med Romkonventionen og Rom I-forordningen (dom af 21.1.2016, Ergo Insurance, C-359/14 og C-475/14, EU:C:2016:40, præmis 43, jf. tilsvarende dom af 24.11.2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, præmis 25).
- 10 Angående Romkonventionens opbygning og mål henvises til M. Guilianos og P. Lagardes rapport om Romkonventionen (EFT 1980, C 282, s. 1), hvori følgende anføres vedrørende Romkonventionens artikel 1, stk. 1: »Da denne konvention kun gælder den lov, der finder anvendelse på kontraktlige forpligtelser, er det for det første klart, at tinglige rettigheder og immaterielle rettigheder ikke falder ind under konventionens bestemmelser. Dette var udtrykkeligt tilkendegivet i en artikel i det oprindelige udkast. Men gruppen skønnede, at det var overflødigt at gentage denne præcisering i den nuværende tekst, så meget mere som det ville have gjort det nødvendigt at nævne de forskelle, der findes mellem retssystemerne i de forskellige EF-medlemsstater.«
- 11 Angående Rom I-forordningen henviser den forelæggende ret til bemærkningerne fra European Max-Planck Group for Conflict of Laws in Intellectual Property af 4. januar 2007 vedrørende forslaget til denne forordning [*Comments on the European Commission's Proposal for a Regulation on the Law Applicable to*

Contractual Obligations („Rome I“) of December 15, 2005 and the European Parliament Committee on Legal Affairs' Draft Report on the Proposal of August 22, 2006]. Heri anføres det, at spørgsmål, som vedrører selve den intellektuelle ejendomsret, men er tæt forbundet med kontrakten om denne rettighed, såsom muligheden for at overdrage rettigheden, de betingelser, hvorunder en overdragelse kan foretages eller en licens kan udstedes, eller spørgsmålet om, hvorvidt en overdragelse eller en licens kan gøres gældende over for tredjemænd, ikke er underlagt den lovgivning, der finder anvendelse på kontrakten, men derimod lovgivningen i den stat, for hvilken der anmodes om beskyttelse.

- 12 Det synes at følge af disse synspunkter, at spørgsmålet om, hvem der har ophavsretten til et værk, som er skabt i forbindelse med en opgavekontrakt, og hvorvidt denne ret kan overdrages, er et formueretligt spørgsmål, som ikke er omfattet af det materielle anvendelsesområde for Romkonventionen eller Rom I-forordningen.
- 13 Imidlertid er dette standpunkt genstand for debat i forskellige medlemsstater. I den juridiske litteratur gives der også udtryk for den opfattelse, at det oprindelige ejerskab netop fastlægges ved kontrakten som følge af den nære forbindelse til den kontraktlige forpligtelse, til hvis opfyldelse værket er skabt. Spørgsmålet om ejerskabet falder ifølge denne opfattelse således ind under begrebet »kontraktlig forpligtelse« som omhandlet i Romkonventionens artikel 1, stk. 1, og Rom I-forordningens artikel 1, stk. 1. I lyset af denne debat fremgår fortolkningen af Romkonventionens artikel 1, stk. 1, og Rom I-forordningens artikel 1, stk. 1, ifølge den forelæggende ret ikke med en sådan klarhed, at der ikke er nogen rimelig tvivl, hvorfor den forelægger det præjudicielle spørgsmål.